

úvod do morfologie a fylogeneze rodu

Bergenia purpurascens var. *Delavayi*

Lilian Soelling del.

ÚVOD DO MORFOLOGIE RODU

Bergenie jsou sympodiálně rostoucí vytrvalé byliny se silnými plazivými oddenky, pokrytými zbytky listových bází, a velikými, masitými, zpravidla stálezelenými listy v robustních růžicích. Z hor středoasijské domoviny jsou referovány porosty o stovkách čtverečních metrů. Poměrně veliké, pětičetné, diplostemonické květy jsou sdruženy v bohatých, zprvu kompaktních cymosních květenstvích, stonky se ale v průběhu kvetení rychle prodlužují. Plody jsou dvoupouzdré tobolky s drobnými semeny.

ÚVOD DO FYLOGENEZE RODU

Tradičně (ještě TAKHTAJAN 1994 !) bývaly bergenie řazeny k tribu *Saxifrageae*, s lomikameny bývaly kdysi dokonce spojovány v jediném rodu. Molekulární data nicméně ukazují na bližší vztahy k tribu *Astilbeae*, zejména k rodům *Mukdenia* a *Oresitrophe*. Rovněž jen na podkladě dat morfologických bývají rozdělovány do tří sérií:

skupina *Scopulosae*

- listy s řapíky bez ligul a s celokrajnými, hladkými okraji bez trichomů
- zvonkotvaré květy v hustých latách na stopkách jen ojedinele vyvíjejících drobné přisedlé žlázy
- čtyři druhy v severní části středoasijské náhorní plošiny, odtud až k tichomořskému pobřeží

«« *Bergenia crassifolia* (L.) FRITSCH.

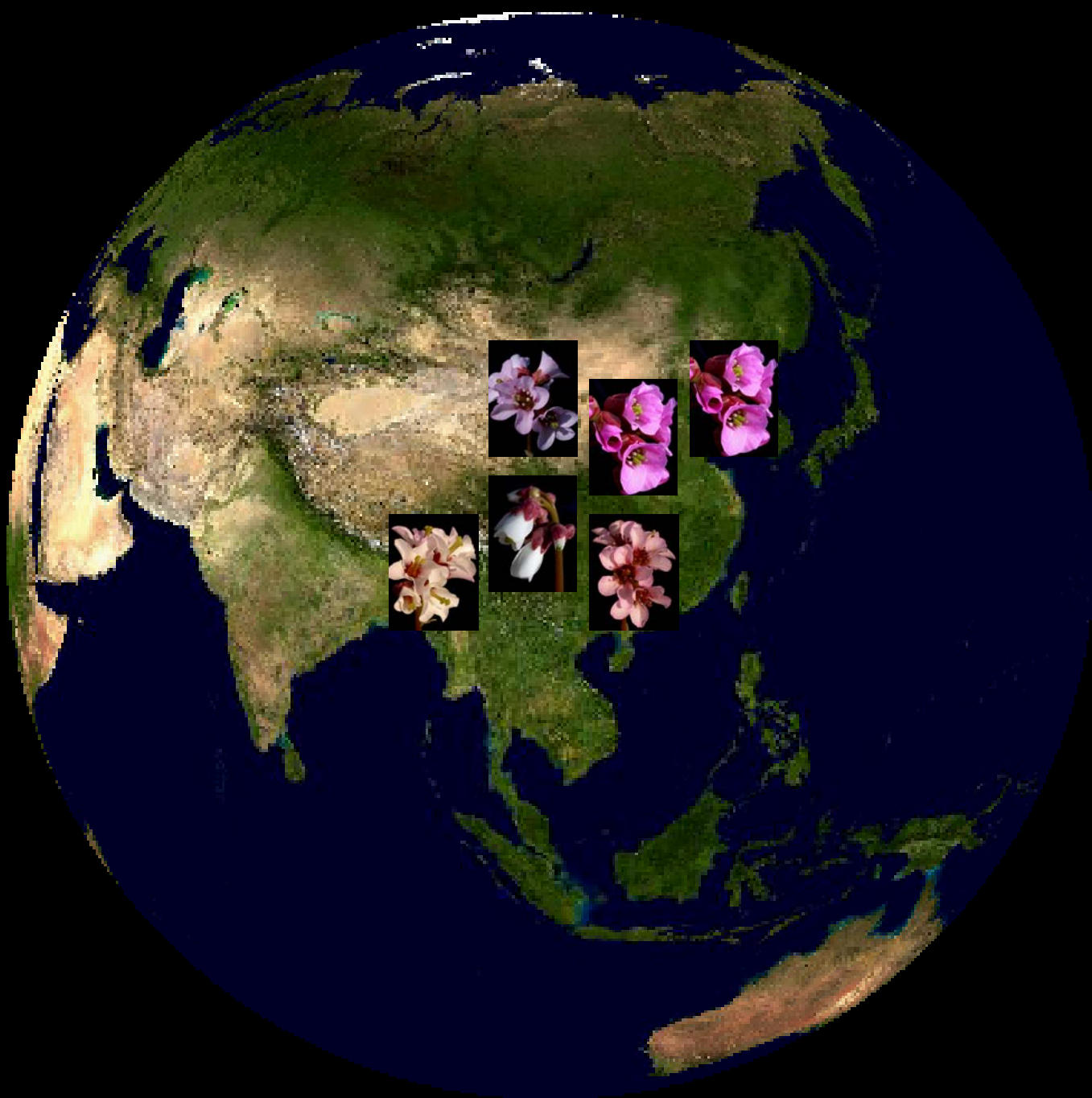

skupiny *Intermediae* a *Ciliatae*

- celokrajné listy v robustních růžicích mají brvité okraje a řapíky s ligulátními pochvami
- miskovitě rozevřené květy bývají seskupeny v chudších latách, vyrůstajících z listových růžic často po několika
- květní stopky posety přisedlými i stopečkatými žlázkami
- asi šest druhů v jižní části středoasijské náhorní plošiny
- taxony všech tří skupin vzájemně hybridizují

«« *Bergenia ciliata* (HAW.) STERNB.

GEOGRAFICKÉ ROZŠÍŘENÍ

DOPORUČENÁ LITERATURA

BORISSOVA A.G.: Badan (*Bergenia* MOENCH), ego sistematika i chozjaistvennoje značeniye. Not. Syst. Instit. Bota. Acad. Sci. URSS 16: 97-103, 1954

ENGLER A.: Beobachtungen über die Bewegung der Staubblätter bei den Arten des Genus *Saxifraga* L. und Begründung der Annahme des Genus *Bergenia* MOENCH. Bot. Zeitschrift 26: 833-842, 1868

YEO P.F.: A revision of the genus *Bergenia* MOENCH (Saxifragaceae). Kew Bulletin 20 (2): 113- 148, 1970

